

Keski- ja loppuviikko

B

Viidettä kertaa.

Dokumenttielokuva-
festivaali DocPoint alkaa
tänään. Tänä vuonna
valokeilassa on ohjaaja
Frederick Wiseman.

Kulttuuri, B 19

Tukikohta. Ahaa-
teatteri saa uuden kodin
Teatteri Hämeestä
Tampereelta. Kiertue-
elämä jatkuu silti.

Kulttuuri, B 20

Uhka. Jos Kaakkois-
Aasian lintuinfluenssa-
virus muuttuu ihmisestä
toiseen tarttuvaksi, siitä
voi kehittyä maailman-
laajuinen pandemia.

Tv&radio, B 27

Matti Pitko

Tänään tapetilla

Kenkää ja eroja

Etusivu: Nokian johtaja **Olli-Pekka Kallasvuo** on ostanut Suomen maailmankartalle. Kallasvuo osti Sveitsistä 1 930 euron pikkutakin (*Ilta-Sanomien* 24.1.). Kenkäpari maksoi 600 euroa, joten Kallasvuo kilpailee Filippiinien **Imelda Marcosin** kanssa maailman kenkäherruudesta. Kallasvuo sai rapsut, vaikka harrasti vain suomalaisten kansallisurheilua. Tulin ohji välemissä.

...

Pääkirjoitus: Puhemies **Paavo Lipponen** etsiköi *Turun Sanomien* kolumnista 2003: "Mitä pahaa on Natossa?" Puhemies suomii silti **Niinistöä** Natosta, vaikka monet luulevat, että Lipponen on kuulunut henkilökäsiin Natoo jo vuodesta 2001.

...

Tänään: Tampereen Pirkkahallissa perjantain kestävissä Taitaja 2006 -kilpailussa kädentaidot ja ammatillinen koulutus nostetaan niiden ansaitsemaan arvoon. Kisaan osallistuu 300 ammattiin opiskelevaa nuorta 40:ltä eri alalta. Pirkkahalliin odotetaan jopa 40 000:ta kävijää, joten maailmassa on muuta kuin Nato ja netti.

...

Presidenttipeli: Presidentti **Risto Rytin** päiväkirjat 1940–1944 julkaistaan tänään. Kirjan ovat toimittaneet **Ohto Manninen** ja **Kauko Rumpunen**. Ryti kuuluu niihin ulkopoliittisesti vaarallisiin henkilöihin, joista vasta nyt voidaan puhua miehen omalla nimellä.

...

Allakka: Paavali, Paavo, Paul ja Pauli viettävät nimipäiväänsä. Suosituin on Paavo (38 470 vuodesta 1899), sitten Pauli (25 165), Paul (6 981) ja Paavali (6 359).

Onnittelut Paavo Lipposelle Helsinkiin ja **Paavo Luokkalalle** Tampereelle. Molemmat ovat kunnan demareita ja vanhoja lehtimiehiä. Rouva **Päivi Lipponen** väitteli viime viikolla tohtoriksi. Hän ei pysty parantamaan Paavonsa kihtiä, sillä tohtorin aihe oli kansakoulujen perustaminen Kuopion maalaikunnassa vuoteen 1907 mennessä. Paavo saattoi olla jo ensimmäisellä luokalla.

...

Historia: Porkkalan virallinen luovutuspäivä oli 26. tammikuuta 1956, mutta jo päivälleen 50 vuotta sitten oli Kivenlahden sillalla lehtimiehiä. Luovutuspäivänä rajapuoimit aukaisiin, ja suomalaiset armeijan joukot marssivat alueelle. Lehtimiehiä kuljetettiin Kirkkonummen keskustaan, ja tutustuminen saattoi alkaa. *Aamulehden* edustajina olivat tuleva päätoimittaja **Ilkka Juonala** ja lehtikuvaaja **Reino Branthin**.

...

Urheilu: Englannin jalkapallomaajoukkueen päävalmentaja **Sven-Göran Eriksson** eroaa MM-kisojen jälkeen, kun rikasta sheikkiä leikkinyt toimittaja sai Erikssonin haukkumaan pelaajat ja puhumaan lahjonnasta.

Meilläkin valmentajien kannattaa olla varuillaan. Naisten tansseissa kaunis nainen saattaa olla *Seiskan* toimittaja.

Kuvakulma

Mina Barbu - Reuters

Raakaa taidetta. Ehtiikö hörpätä ennen kuin jäätyy? Romanian Bukarestissa pakkanen ei ole paakkunut 20:tä astetta kovempaa, mutta siitä huolimatta ainakin yhdeksän ihmistä on kuollut.

Älä kokeile tätä kotona!

Santtu Silvennoinen
A Raine Lehtoranta, kuvat

Hervantalainen **Simo Kurra** veti keuhkot täyteen ilmaa ja viihtyi veden alla hengittämättä liki kahdeksan minuuttia

– Hyvä Simo, upea suoritus, onnittelee tamperelainen vapaasukeltaja **Kalle Rajala** kaveriaan **Simo Kurraa**, joka on pidättänyt hengitystään veden alla seitsemän minuuttia ja 34 sekuntia.

Se on miehen uusi ennätys. Kurra, 29, nousee Hervannan uimahalliin altaasta kuten kuka tahansa sunnuntaiuimari. Miehen kasvot eivät edes sinerrä, vaan hervantalainen diplomi-insinööri vakuuttaa olevansa mainiossa kunnossa.

– Ensimmäiset neljä minuuttia oli rento ja mukava fiilis. Sitteen rupesi tuntumaan epämukavalta, kun pallea alkoi tehdä hengitysliekettä, Kurra kertoo.

Ennen sukellustaan hän kertoi, että usein hyvä tulos on kariutunut jämytykseen. Tällä kertaa kaikki sujui suunnitelmien mukaan.

– Ennen suoritusta käyn läpi ylhäältä alas kaikki ruumiinosat. Sitteen mieli pitää saada tyhjäksi ja saavuttaa euforinen olotila. Pitää nauttia vedessä liilumisesta.

Ennen kisaa ei saa syödä

Kurran kisasuoritus alkoi iltapäivällä kello 14.30.

Hän oli ruokaillut viimeksi edellisenä päivänä, koska ruokailu ei tee hyvää sukellukselle. Ruoka kiihdyttää aineenvaihduntaa ja kyläinen ihminen tarvitsee enemmän happea.

– Ennen suoritusta näläntunnetta ei ollut, mutta nyt on kiellettyä jano ja nälkä. Vapaasukelluksessa sukeltaja pyrkii minimoimaan hapenkulutuksen ja sydämen lyöntitiheyden.

– Vedessä pitää olla mahdollisimman mukava olo. Käytämme märkäpukuja kahdesta syystä: ettei vedessä tarvitsisi tehdä yhtään töitä ja ettei ruumiinlämpö karkaisi, veden alla viisi minuuttia ja seitsemän sekuntia viihtynyt Kalle Rajala selvittää.

Ennen kilpakoitos-

ta sukeltaja rentoutuu mahdollisimman huolellisesti ja pyrkii nollaamaan kaiken muun ympäriltään. Altaassa suoritetaan lämmittely, jossa esimerkiksi Kurra vetäisi "vaatimattoman" kuuden ja puolen minuutin sukelluksen.

Juuri ennen h-hetkeä kilpailija pakkaa keuhkot täyteen happea. – Keuhkojen täyttymisen jälkeen otetaan vielä suu täyteen ilmaa, ja pakataan se kielen avulla keuhkoihin.

– Tosin kaikki eivät kielellä pakkaamista suosi, sillä rentoutuminen on vaikeampaa, kun on aivan täynnä ilmaa, Rajala kertoo.

Avovaimo pelkää eniten

Valtaosa sukeltajista kelluu vedessä silmät kiinni. Vain välillä vilkaistaan kädessä olevasta rankekellosta suoritusaikaa.

Kisailijan vieressä on aina turvasukeltaja, joka antaa ennalta sovitun aikataulun mukaisesti aikamerkkejä. Jos merkkeihin ei tule vastausta, nostetaan kilpailija esille.

– Ei minua koskaan pelota sukelluksessa. Tiedän milloin tulee huono paikka, ja silloin pitää nousta ylös. Vain kerran olen menettänyt tajuntani ja sekin tapahtui pituussukelluksessa, Kurra selvittää.

Kurran aktiivisiin tukijoihin kuuluu avovaimo **Venla Korpela**, joka jännittää siippansa puolesta.

– Alkuaikoina pelotti huomattavasti enemmän, mutta nyt vain vähän. Mitä enemmän olen huomannut Simon perehtyvän lajin lääketieteelliseen puoleen sitä vähemmän minua pelottaa, Korpela kertoo.

10 minuuttia on maksimi

Simo Kurra kuuluu Suomessa huippuihin. Matkaa **Timo Kinnusen** Suomen ennätyskseen 7.54 on vain 20 sekuntia. Maailmanennätystulos on järkyttävä: 8.54. Sen teki saksalainen **Tom Sietas** joulukuussa 2004 Hollannin Eindhovenissa.

– Tavallisille kuolevaisille 10 minuuttia on maksimi. Vain joku geneettinen friikki pääsee yli kymmenen minuutin, Kurra väittää.

Hän siirtyi vapaasukellukseen laitesukelluksesta muutama vuosi sitten.

– Laitasukellus on vähän jeesustelua, mutta tässä saa olla vedessä vain itsensä kanssa. Siitä tulevat ne parhaat kiksit.

– Kilpaileminen on vain pieni, mutta näkyvä osa tätä lajia. En missään tapauksessa vedä jatkuvasti sietokyvyn ääri rajoil-

No smoking. Tupakointi ei sovi hengenpidättäjälle, vaan sukeltajalla on oltava suuret ja terveet keuhkot.

Sankari. Hervantalainen Simo Kurra pidätti henkeään kotialtaassaan Hervannan uimahallissa viime lauantaina 7 minuuttia ja 34 sekuntia. Jo lämmittelyssä hän oli 6,5 minuuttia veden alla.

le, vaan parasta on sukeltelu avovesissä, Kurra kertoo.

Tuhoutuivatko aivosolut?

Ensikertalaisen silmin touhu näyttää vaaralliselta. Mieleen juolahtaa väkisin, että eikö jo ala-asteella opetettu, että neljän minuutin hengittämättömyyden jälkeen ihmiseltä alkaa tuhoutua aivosoluja.

– Minä en toivottavasti ole menettänyt aivosoluja. Neljän minuutin sääntö on totta, mutta vain siinä tapauksessa, jos aivot eivät saa happea. Sukelluksen aikanahan aivoihin tulee

koko ajan happea, Kurra alleviivaa.

Vapaasukeltajien arvioiden mukaan terve, normaalipainoinen ihminen pystyy harjoittelematta olemaan veden alla noin kolme minuuttia.

Ylekirjoittanut kokeili kotisohvalla pidättää hengitystä. Lopputulokset: 31 sekuntia ja karmea olo.

– Se tietysti vähän riippuu keuhkojen tilavuudesta, mutta vesi on sellainen elementti, ettei ihmiselle tule refleksimäistä tarvetta hengittää, Rajala tuumaa.

Vapaasukeltajat korostavat, että koskaan ei saa sukeltaa yksin, vaan aina on oltava vähintään yksi kaveri varmistamassa.

Vapaasukeltajan välineet hengenpidätyksessä

- Viiden millimetrin vahvuinen märkäpuku
- Nenäsuljin
- Kello
- Maski (ei kaikilla)
- Kumiset sormikkaat (ei kaikilla)
- Kumiset sukat (ei kaikilla)

Vapaasukelluksen miesten ennätykset

■ Hengenpidätys: ME 8.58 minuuttia Lotta Eriksson (Ruotsi), SE 6.06 minuuttia Timo Kinnunen

■ Pituussukellus ilman räpylöitä: ME 166 metriä Stig Avall Severinsen (Tanska), SE 108 metriä Robert Knapp

■ Svyysukellus ilma räpylöitä: ME 66 metriä Herbert Nitsch (Itävalta), SE 60 metriä Topi Lintukangas

Vapaasukelluksen naisten ennätykset

■ Hengenpidätys: ME 6.31 minuuttia Lotta Eriksson (Ruotsi), SE 6.06 minuuttia Johanna Nordblad

■ Pituussukellus ilman räpylöitä: ME ja SE 106 metriä Johanna Nordblad

■ Svyysukellus ilman räpylöitä: ME 42 metriä Annabel Briseno (USA)